

NS-wandeling Geniedijk (OV-stapper)

Wat deze stevige dagtocht zo bizar én leuk maakt is dat je vlakbij station Hoofddorp de grashelling van de Geniedijk opklimt en dat je dit groene lint kilometerslang volgt. Buiten de bebouwing van Hoofddorp wordt de Geniedijk steeds mooier, geflankeerd door hoge, oude bomen.

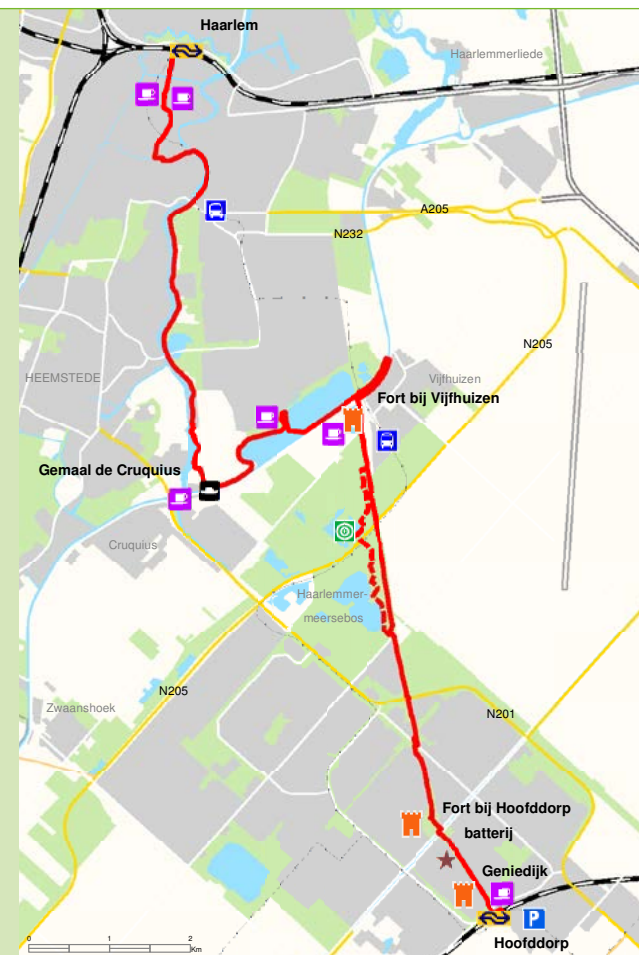
Meestal wandel je tussen schapen en ganzen, links en rechts zie je stadse bebouwing en regelmatig word je vergezeld door vliegtuiggedruis. En voortdurend is er de beleving van de Stelling van Amsterdam. Al in de eerste kilometer op de machtige dijk passeer je een batterij voor zwaar geschut, een damsluis in de Hoofdvaart en het Fort bij Hoofddorp. Het fort is bijzonder want het heeft twee verdiepingen en een zware uitbouw aan de voorkant, een 'frontcaponnière'. Bij het Haarlemmermeerse Bos kun je ter afwisseling ook kiezen voor een route over het voormalige Floriadeterrein. Vanzelfsprekend

beklim je dan Big Spotters Hill (40 meter) voor een fenomenaal rondzicht over de Haarlemmermeer. Hoogtepunt is het mooi gelegen Kunstfort bij Vijfhuizen. Daarna wandel je langs de ringvaart en over het jaagpad langs het Spaarne naar het centrum van Haarlem. Als de Stroomboot vaart is een uitstapje naar het Cruquiusgemeal een aanrader. De NS-wandeling is onderdeel van het 135 km lange streekpad 'Stelling van Amsterdam', rond de hele linie. In 2019 wordt dit streekpad samen met het Waterliniep pad opgenomen in een nieuwe Landelijk Afstand Wandelpad (LAW), van Volendam tot Werkendam.

STARTPUNT
Station Hoofddorp

EINDPUNT
Station Haarlem

ROUTE
Vanaf station Hoofddorp geelrode, rechthoekige markeertekens van streekpad 9 'Stelling van Amsterdam' (vanaf 2019 witrood). Na de brug over de Haarlemmeringvaart geelblauwe markering (Willibrorduspad) volgen tot station Haarlem. Ook als variant te volgen in Haarlemmermeersebos en Floriadebos. Als je inlogt bij Wandelnet kun je de GPX van de route downloaden

LENGTE
18,5 km, inkorten: tot 7 km, neem de bus vanaf bushalte Vijfhuizen, lijn 300 naar station Hoofddorp of Haarlem

HONDEN
Op enkele stukjes grasdijk niet toegestaan, volg het evenwijdige fietspad

P PARKEREN
P+R parkeergarage bij station Hoofddorp, Taurusavenue, 2132 LR Hoofddorp

OPENBAAR VERVOER
Station Hoofddorp en Haarlem

- HORECA**
- Restaurant 't Fort, Kunstfort bij Vijfhuizen, Fortwachter 3, www.fortrestaurant.nl
  - Restaurant Molenplas, Waertmolenpad 1, www.molenplas.nl
  - Theehuis Cruquius, Cruquiusdijk (voetveer naar overzijde ringvaart), www.theehuiscruquius.nl
  - Diverse gelegenheden in centrum Hoofddorp en Haarlem

Bezienswaardigheden

Je leest meer over de bezienswaardigheden langs de route in de routebrochure op internet, zowel over de forten en andere militaire werken als over andere bezienswaardigheden. Enkele hoogtepunten komen hier aan bod. Kijk voor meer informatie op www.wandeln.nl en klik op achtereenvolgens op NS-wandelingen, Overzicht OV-stappers en nr. 11 Geniedijk. Je vindt hier de kaart en de routebrochure als download.

GENIEDIJK

De groene Geniedijk dwars door de Haarlemmermeer werd aangelegd tussen 1888 en 1903. De dijk tussen Aalsmeer en Vijfhuizen was hoofdverdedigingslijn in de Stelling. Door de 11 km lange dijk was het mogelijk het zuidelijke deel van de jonge droogmakerij onder water te zetten en het noordelijke deel juist droog te houden. Verder dekte de dijk door zijn hoogte de er achter gelegen

'gemeenschapsweg', waarlangs de Nederlandse militairen zich ongezien konden verplaatsen. Ook de inmiddels opgeheven spoorlijn Aalsmeer-Haarlem lag achter de dijk. In 1963 werd de militaire status van het verdedigingswerk weer opgeheven. De Geniedijk heeft nog steeds een strategische ligging, maar tegenwoordig voor wandelaars, flora en fauna. Het is bijvoorbeeld een belangrijke trekroute voor vlinders en vleermuizen.

Damsluis bij Hoofddorp

KUNSTFORT BIJ VIJFHUIZEN

Kunstfort bij Vijfhuizen is in 1897 ontworpen en is een van de eerste betonnen gebouwen in Nederland. Het gebruik van beton werd nodig na de uitvinding van de brisantgranaat, die zo'n vernietigende kracht had dat het metselwerk er niet langer tegen bestand was. De taak van dit fort was om ringvaart en dijk van de Haarlemmermeerpolder te verdedigen. Er is een dubbele gracht, omdat bij inundatie een strook grond langs de dijk droog zou blijven. De gracht kon door een nog aanwezige hevel van water uit de ringvaart worden voorzien. Bij het fort staat een metalen loods. Dit is het enige exemplaar van dit type loods dat bewaard is gebleven. Sinds 2005 heeft het forteiland een bestemming voor kunst, een bijzondere plek waar beeldende kunst en militair erfgoed samenkomen. Ook is er een tentoonstelling over de Stelling

van Amsterdam. Het gebouw en verschillende binnenruimten kunnen bekeken worden en er is een restaurant. www.kunstfort.nl

DE SLUIPWEG

Op de omwalling van Kunstfort bij Vijfhuizen heeft beeldend kunstenaar Hans van Houwelingen een 400 meter lang pad van oude grafstenen aangelegd: 'Sluipweg, waarlangs de dood heeft weten te ontsnappen'. Het idee voor het grafstenenpad is ontstaan naar aanleiding van het ruimen van graven op begraafplaatsen in de buurt. Nadat in 2006 de eerste steen werd gelegd en er een artikel in de krant verscheen ging het rollen en werden de stenen spontaan aangeboden. De ouderdom en de vorm van de gebruikte stenen verschillen nogal en geven een mooi tijdsbeeld. Alle stenen zijn nog eigendom van de familie en soms komen mensen langs om bloemen erbij te leggen.